

Republika e Kosovës
Republika Kosova - Republic of Kosovo
Akademia e Drejtësisë - Akademija Pravde - Academy of Justice

---

Bilten

- * **Opšte aktivnosti**
- * **Aktivnosti Programa za Početne Obuke (PPO)**
- * **Aktivnosti Programa za Kontinuirane Obuke (PKO)**
- * **Aktivnosti za sudsko i tužilačko administrativno osoblje**
- * **Aktivnosti za slobodna zanimanja**
- * **Aktivnosti obuke trenera**

Maj 2022

Opšte aktivnosti

Potpisan Sporazum o Saradnji između Akademije Pravde i Agencije za Informacije i Privatnost

---

Dana 10 maja 2022, Akademija Pravde i Agencija za Informisanje i Privatnost potpisale su Sporazum o Saradnji.

Sporazum o Saradnji, koji su potpisali Izvršni Direktor AP, g. Enver Fejzullahu i Poverenica

za Informacije i Privatnost, gđa. Krenare Sogojeva-Dermaku, ima za cilj koordinaciju aktivnosti dve institucije u oblasti unapređenja pitanja od zajedničkog interesa, sa posebnim osvrtom na afirmaciju zaštite podataka o ličnosti i pristupa javnim dokumentima.

Ovom prilikom g. Fejzullahu i gđa. Sogojeva-Dermaku su obećali da će obe strane zajednički koordinirati aktivnosti od zajedničkog interesa, koje će se sprovoditi u međusobnom razumevanju i u skladu sa propisima i politikama obe institucije

Međunarodni program obuke za savremena pitanja u oblasti ljudskih prava

Dana 23-26. maja 2022. godine u Antaliji, Turska, Akademija Pravde učestvovala je u akciji "Međunarodni program obuke za savremena pitanja u oblasti ljudskih prava".

Na ovoj aktivnosti u organizaciji Akademija Pravde Turske i Turske agencije za saradnju i koordinaciju (TIKA) učestvovalo je devet zemalja Zapadnog Balkana i ne samo. Zemlje učesnice bile su: Kosovo, Albanija, Bosna i Hercegovina i Republika Srpska, Bugarska, Severna Makedonija, Srbija, Rumunija i Turska. Kosovo je predstavljalo troje sudija osme generacije u programu početne obuke gđa. Verona Dibra, g. Arnis Dumani i g. Gent Bekeri kao i izvršni direktor Akademije Pravde g. Enver

Fejzulah, gđa. Valjmira Peščelji, šefica inicijalne obuke.

Na ovom programu obuke obrađena su i analizirana najnovija dostignuća u oblasti ljudskih prava i jurisprudencije Evropskog suda za ljudska prava. Prema programu, poslednjeg dana aktivnosti, reprezentativni timovi pravosudnih škola učestvovali su na takmičenju iz jurisprudencije Evropskog suda za ljudska prava. Od izlaganja timova učesnica, za pobjednika je proglašena Magistarska škola Severne Makedonije, a za individualnu prezentaciju gđa. Olta Cenaj iz Škole za prekršaje Albanije.

Na kraju programa, predsednik Akademije Pravde Turske, g. Muhittin Özdemir i šef odeljenja za vanjske odnose g. Hasan Kadir Yilmaztekin održao je sastanak sa direktorom Akademije Pravde. Na sastanku je razgovarano o mogućnosti potpisivanja memoranduma o bilateralnoj saradnji, s ciljem koordinacije zajedničkih aktivnosti koje doprinose izgradnji kapaciteta i razmeni iskustava između dve države.

Potpisivanje Memoranduma o saradnji između Akademije Pravde i Nevladinih organizacija

Dana 31. maja 2022. godine, Akademija Pravde uz podršku EU projekta EUKOJUST potpisala je Memorandum o saradnji sa Nevladinim

organizacijama kao što su BIRN i Internews

Kosovo, KDI, KLI, ATRC, KGSC, VoRAE, CEL, CSGD. Ovaj memorandum ima za cilj da iskoristi iskustvo i kapacitete svih strana u promovisanju najboljih praksi za sudije, tužioce i pomoćno osoblje.

Tokom ove radionice vođene su diskusije o metodologiji i najbolje prakse pravosudne obuke.

Aktivnosti Programa za Početne Obuke (PPO)

Tokom maja meseca, aktivnosti ovog programa bile su usmerene na preliminarne pripreme za program obuke za IKS generaciju novih sudija i tužilaca, za koje se očekuje da budu doneti ubrzo nakon što se završe sve faze zapošljavanja od strane KJK i KPK. završeno.

U okviru ovih priprema započeta je izrada modula obuke i njihovo ažuriranje u skladu sa važećom zakonskom regulativom.

Aktivnosti Programa za Kontinuirane Obuke (PKO)

Uloga i primena Zakona o azilu i njegov odnos sa Međunarodnom konvencijom o azilu

---

Dana 4. maja 2022. godine, u okviru kontinuiranih obuka, realizovana je obuka na temu: Uloga i primena Zakona o azilu i njegov odnos sa Međunarodnom konvencijom o azilu.

Cilj ove obuke je bio da se sudije bolje upoznaju sa Zakonom o azilu, posebno iz ugla njegovog odnosa prema međunarodnim konvencijama, relevantnim protokolima i njihovoj primeni u praksi prilikom odlučivanja o pravu na azil.

Obuka je bila fokusirana na razradu zakonskih odredbi na snazi, kako domaćeg tako i međunarodnog pravnog okvira. Posebna pažnja je posvećena odredbama koje se odnose na postupak u vezi sa zahtevom tražilaca azila podnetog Departmanu za državljanstvo, azil i migracije pri Ministarstvu unutrašnjih poslova i Nacionalne komisije za izbeglice Kosova, kao i odredbama koje se odnose na za pokretanje

upravnog spora i postupaka pred nadležnim sudom.

Obuka je uglavnom razvijena u formi razgovora između učesnika i trenera i uz korišćenje proučavanje slučaja iz sudske prakse u zemlji, regionu i Evropi. Ovom prilikom razmenjena su iskustva i dileme, pružajući najbolje prakse u ovoj oblasti.

Korisnici ove obuke bili su 2 sudije osnovnog nivoa kao i 2 visokih zvaničnika za azil iz Ministarstva unutrašnjih poslova, odnosno iz Departmana za usluge azila i migracije.

Specijalizovani program obuke Pranje novca i finansijska istraga - Sesija II

---

04 - 05. maja 2022. godine, u saradnji sa GIZ-om, u okviru kontinuiranih obuka, realizovan je Specijalizovani program obuke - Pranje novca i finansijska istraga - Sesija II

Cilj ove obuke je bio unapređenje znanja sudija i tužilaca u vezi sa istragom i obezbeđivanjem dokaza u slučajevima pranja novca, tehnikama ispitivanja prevara u pranju novca kao i pripremanjem(sastavljanjem) ličnog profila.

Prvi dan obuke se uglavnom odvijao u formi razgovora između učesnika i trenera o iskustvima, dilemama i proceduralnim pitanjima u slučajevima istrage i obezbeđivanje dokaza, zatim o tehnikama ispitivanja prevara u pranju novca, za prikupljanje informacija i za pripremu ličnog profila.

Drugi dan obuke je bio fokusiran na pojašnjenja

u vezi sa procesom praćenja sredstava (fondova) kako sa strane primaoca tako i sa strane platioca, kao i povratom skrivene imovine.

Učesnici su imali priliku da kroz praktični slučaj se pozabave(adresiraju) praktične dileme i upoznaju se sa najboljom sudskim praksama u relevantnim predmetima.

Korisnici ove obuke bili su 6 sudija osnovnog nivoa (1 iz Specijalnog Departmana, 1 iz Departmana za teška krivična dela i 4 druga iz opšteg Departmana) kao i 5 tužilaca (1 iz Specijalnog tužilaštva, 1 iz Apelacionog tužilaštva i 3 drugi iz Osnovnog tužilaštva)

Specijalizovani program obuke-Prevara i korupcija u javnim nabavkama-Sesija I

Dana 10. i 11. maja 2022. godine, u okviru kontinuiranih obuka, realizovan je Specijalizovani program obuke na temu: „Prevara i korupcija u javnim nabavkama – sesija I“

Svrha ove obuke bila je razvijanje profesionalnih veština sudija i tužilaca u identifikovanju ozbiljnih indikatora prevare u fazama javnih nabavki i korupcione šeme u ovoj oblasti za rešavanje sudskih predmeta u praksi na meritoran način.

Prvog dana obuka je bila fokusirana na obučavanje o opštim principima Zakona o javnim nabavkama, institucionalnim okvirom u oblasti nabavki, funkcijama i odgovornostima glavnih aktera u postupcima javnih nabavki, ulogom i odgovornostima Tela za razmatranje nabavki, kao i definicije o korupciji i prevari u procesu nabavke, pružajući mogućnost interaktivne diskusije i sa učesnicima.

Drugog dana, posebna pažnja je posvećena slučajevima prevare i korupcije u fazi pred-

tenderisanja, odnosno tipičnim šemama prevare u nabavkama, zatim u fazi tenderisanja kao i u fazi nakon dodele ugovora.

Poseban značaj je takođe dat obezbeđivanju efektivnih metoda u sprečavanju i borbi protiv korupcije i prevare u javnim nabavkama, kako identifikovati ozbiljne indikatore prevare u fazama javnih nabavki i načinima i koje su šeme korupcije u oblasti javne nabavke.

Tokom obuke korišćena je interaktivna metoda gde su se vodile diskusije i pitanja od učesnika.

Korisnici ove obuke bilo je 11 sudija (9 sudija osnovnog nivoa, 1 iz Apelacionog i 1 iz Vrhovnog suda), 6 tužilaca sa osnovnog nivoa i 5 stručnjaka iz Specijalnog tužilaštva kao i 5 policijskih službenika i istražitelja iz kosovske policije.

Obuka: Narušavanje javnog reda i mira

Dana 12. maja 2022. godine, u okviru tekuće obuke, održana je obuka na temu „Remećenje reda i javnog mira“.

Svrha ove obuke bila je razvijanje veština sudija u identifikaciji i razlikovanju odredbi članova 4. i 5. Zakona o javnom redu i miru i člana 16. ovog zakona sa Zakonom o prekršajima za pravično i meritorno rešavanje predmeta u sudskim postupcima.

Obuka je bila fokusirana na tumačenja i pojašnjenja u vezi sa odredbama čl. 4. i 5. Zakona o javnom redu i miru, kao i na razliku između nepoštovanja naloga ovlašćenog službenog lica - član 16. ZJRM i prekršaja - ne postupanje po nalogu ovlašćenog službenog lica iz oblasti drumskog saobraćaja. Posebna pažnja posvećena je i sankcijama predviđenim za počinioc prekršaja i narušavača javnog reda i mira, odnosno kaznama za kršenje relevantnih odredbi.

Prilikom ove obuke naglašeno je da je zakonska regulativa na snazi za javni red i mir dosta loša i manjkava u uključivanju i definisanju prekršaja i kao takva u velikom broju slučajeva predstavlja problem u implementaciji. U nastavku su razmotreni praktični problemi, posebno kada je zahtev za pokretanje prekršajnog postupka podneo nenadležni organ ili čak neovlašćeni organ, pa je predloženo da se u ovim slučajevima zahtev odbije od strane odluka.

Primenjena metodologija bila je kombinovanog karaktera, sa teorijskim objašnjenjima i interaktivnim raspravama.

Korisnici ove obuke bili su: 15 sudija, od kojih 1 iz Apelacionog suda i 14 ostalih iz osnovnih sudova iz svih regiona Kosova.

Obuka: Oporavak ukradenih imovina

Dana 16. do 20. maja 2022. godine, u saradnji sa UNDP-om, u okviru kontinuiranih obuka, realizovana je obuka na temu: „Oporavak ukradenih imovina“

Cilj ove obuke je bio unapređenje znanja sudija i tužilaca u vezi sa finansijskim istragama i oporavkom imovina za istragu i presuđivanje u slučajevima pranja novca u skladu sa važećim zakonodavstvom.

Pet dana zaredom obuka se bavila važnim aspektima pranja novca, praćenja imovine, organizovanja elektronskih dokaza, demonstrirajući ih kroz praktičnu vežbu praćenja imovine. Posebna pažnja je posvećena elementima kriminala, izazovima u istrazi i krivičnom gonjenju pranja novca i oporavkom imovine na Kosovu, pristupima finansijskim istragama i indirektnim metodama za dokazivanje nezakonitih prihoda. Takođe su obrađeni i

važni aspekti međusobne pravne pomoći i mehanizmi za oduzimanje imovine.

Učesnici su imali priliku da kroz praktične vežbe adresiraju praktične dileme, razmene iskustva i upoznaju se sa najboljom sudskim praksama u odgovarajućim predmetima.

Korisnici ove obuke bili su 7 sudija osnovnog nivoa (1 iz Specijalnog Departmana, 2 iz Departmana za teška krivična dela i 4 druga iz opšteg Departmana), 4 tužioca (1 iz Specijalnog tužilaštva, i 3 iz Osnovnog tužilaštva), 8 policijskih službenika, 2 iz Finansijsko-obaveštajne jedinice i 1 administrativno osoblje iz tužilaštva.

Obuka: Sprovođenje Zakona o zaštiti ličnih podataka i upravnoj i sudskoj zaštiti prava ličnosti, kao i Zakona o javnom pristupu i postupku ostvarivanja prava na pristup informacijama

---

Dana 17. maja 2022. godine, u okviru tekuće obuke, održana je tematska obuka "Sprovođenje Zakona o zaštiti ličnih podataka i upravnoj i sudskoj zaštiti prava ličnosti, kao i Zakona o javnom pristupu i postupku ostvarivanja prava na pristup informacijama".

Svrha ove obuke bila je razvijanje veština sudija za sudsku zaštitu prava na privatnost u konkretnim slučajevima u sudskoj praksi u skladu sa ustavnim i zakonskim odredbama.

U prvom delu obuka je bila fokusirana na važeći pravni okvir za zaštitu ličnih podataka, zaštitu podataka u kontekstu prava Evropske unije i ESLJP, principe obrade ličnih podataka, legitimitet obrade podataka o ličnim podacima, osetljive lične podatke, klasifikacije i kriterijume za njihovu obradu, prava subjekata i obaveze upravitelja, bezbednost ličnih podataka, osnovni pojmovi i na kraju saveti i preporuke za bezbednost ličnih podataka.

Administrativna zaštita ličnih podataka, Sudska zaštita ličnih prava; Postupak ostvarivanja prava na pristup informacijama, plaćanja za pristup službenim dokumentima, izuzeci od prava na pristup javnim dokumentima,

U drugom delu razgovaralo se o prenošenju osnovnih informacija pratiocima, u vezi sa pravom građana da pristupe javnim dokumentima, koje proizvode, čuvaju ili primaju u javnim institucijama, kao i o objavljivanju zakonske odgovornosti odgovornih službenika sa ovlašćenjima o odlučivanja unutar ovih institucija. Posebna pažnja je posvećena slučajevima kada je podnet zahtev za pristup javnim dokumentima, njegovom razmatranju, rokovima za razmatranje, dozvoljenim razlozima za odbijanje i dozvoljenom pristupu u bilo kojoj situaciji, kao i drugim važnim aspektima u vezi sa žalbama i Odlučivanjima Agencija.

Metodologija obuke je bila kombinovanog karaktera sa teorijskim objašnjenjima i interaktivnim diskusijama, predstavljajući praktične slučajeve.

Korisnici ove obuke bili su: 14 sudija, uglavnom iz administrativnog i opšteg odeljenja na osnovnom nivou.

Specijalizovani program obuke- Sajber kriminal i kripto valute- Sesija I

Dana 18.-19.-20.05.2022. godine, u okviru kontinuirane obuke, održana je obuka na temu "Specijalizovani program obuke - Sajber kriminal i kripto valute - Sesija I".

Svrha ove obuke je bila da se sudije i tužioci informišu o sajber kriminalu kao krivičnom delu u domaćem zakonodavstvu, postupku i praksi u vezi sa elektronskim dokazima za pravično i meritorno rešavanje sudskih predmeta.

Naglašeni fokus na ovoj obuci bili su izazovi sa kojima se susreću tužioci i sudije tokom postupanja u predmetima kibernetičkog kriminala, primena materijalnih odredbi uopšte, a posebno krivično delo: dečija pornografija, odnosno svi oblici činjenja ovog dela, ali i krivična dela slučajeva seksualne eksploatacije gde su tema deca (njihova osetljivost i značaj), saradnja sa pružaocima usluga, ubrzano skladištenje podataka u hitnim slučajevima, kao i podnošenje zahteva za međunarodnu pravnu pomoć.

Sudije i tužioci su obavešteni o posebnim zakonima koji regulišu ovu materiju, a posebno o

odredbama Zakona o elektronskim komunikacijama, koje se odnose na ovlašćenja i obavezu pružalaca usluga da sarađuju sa organima za sprovođenje zakona, da sprovode naloge tužilaštva i suda, prema rokovima utvrđenih ovim zakonom i načinu među institucionalne saradnje. O kripto valutama se takođe raspravljalo kao o veoma istaknutoj i kontroverznoj temi među profesionalcima iz privatnog i javnog sektora koji se bave sprečavanjem i suzbijanjem pranja novca. Nadalje je napomenuto da je najpoznatija kripto valuta, Bitcoin, izazvala veliko interesovanje, posebno jer mediji nastavljaju da se bave brojnim istragama i tužbama visokog profila širom sveta. Primenjena metodologija bila je kombinovanog karaktera, sa teorijskim objašnjenjima i interaktivnim raspravama.

Korisnici ove obuke bili su: 7 sudija (1 iz Apelacionog suda i 6 sa osnovnog nivoa) i 7 tužilaca (1 iz žalbenog i 6 sa osnovnog nivoa)

Sloboda izražavanja: Kleveta i zaštita ugleda i sigurnosti novinara

---

Od 19. do 20. maja 2022. godine, u okviru kontinuirane obuke i podrške Savetu Evrope, odnosno projekta tJUFREX, održan je okrugli sto na temu Sloboda izražavanja, kleveta i zaštita ugleda i sigurnost novinara.

Svrha ovog okruglog stola je da razvije veštine sudija i tužilaca u sudskoj odbrani u slučajevima kršenja prava građana, a posebno slobode izražavanja i u slučajevima klevete.

Dva dana zaredom, okrugli sto se bavio osnovnim konceptima slobode izražavanja i medija, klevete i zaštite ugleda zasnovanih na standardima EKLJP, zatim drugim mehanizmima zaštite sa fokusom na ulogu Nezavisne komisije za medije i Savetu sa pisane medije, radi sigurnosti novinara, koje su

propraćene predmetima iz domaće sudske prakse i EKLJP. Posebna pažnja posvećena je i najnovijim dešavanjima u sudskoj praksi Evropskog suda za ljudska prava.

Tokom okruglog stola korišćene su interaktivne metode, gde je bilo diskusija i pitanja učesnika.

Korisnici okruglog stola bili su: 12 sudija (2 iz Apelacionog suda i 10 drugih sudija sa osnovnog nivoa sudova), 11 tužilaca (1 iz Apelacionog tužilaštva, 1 iz Specijalnog tužilaštva i 9 ostalih iz osnovnog nivoa tužilaštva), 3 advokata i 1 viši službenik za stručnu saradnju iz Osnovnog tužilaštva u Prizrenu.

Obuka: Uloga Agencije i proces privatizacije - likvidacija društvenih preduzeća od strane KAP

Dana 19. maja 2022. godine, u okviru tekuće obuke, održana je tematska obuka "Uloga Agencije i proces privatizacije - likvidacija društvenih preduzeća od strane KAP".

Svrha ove obuke je bila razvijanje veština sudija za sudski postupak u predmetima privatizacije i likvidacije društvenih preduzeća za pravično i meritorno rešenje u skladu sa važećim zakonodavstvom.

Tokom ove obuke, razgovaralo se o zakonskim ovlašćenjima KAP-a u procesu privatizacije i likvidacije DP-a, zatim o likvidaciji kao administrativnom procesu, tretiranju kreditnih potraživanja u Upravi za likvidaciju DP-a, gde se razmatra odobrenje i odbijanje zahteva u KAP-u, kao i dalje procedure za razmatranje zahteva u PKVS.

Štaviše, uključen je u raspravu i upravni postupak pri Upravi za likvidaciju KAP-a i sudski postupak u PKVS-u, koji obavezuje navodnog kreditora DP-a da sledi zakon o KAP-u i njegov dodatak i ZPK, kako bi realizovao zahtev koji je podnet DP-u pri likvidaciji.

Fokus obuke bio je na proces privatizacije i dobrovoljne likvidacije društvenih preduzeća, odnosno imovine tih društvenih preduzeća, Metodologija obuke je kombinovanog karaktera sa teorijskim objašnjenjima i interaktivnim diskusijama, predstavljajući praktične slučajeve.

Korisnici ove obuke bili su sudije Posebne komore, sudije Osnovnih sudova-Građanskog odeljenja.

Obuka za institucije koje sprovode zakon o krivičnim delima protiv životinja

---

Dana 19. maja 2022. godine, u okviru tekuće obuke, u saradnji sa Fondacijom za prava životinja i uz podršku švajcarske StrayCoCo fondacije, održana je obuka na temu: "Obuka za institucije koje sprovode zakon o krivičnim delima protiv životinja".

Svrha obuke je bila da se sudije, tužioci i policijski istražitelji više informišu o oblicima zlostavljanja životinja, poređenjima između postupaka krivičnog gonjenja u Švajcarskoj u odnosu na Kosovo, zatim o načinima prikupljanja dokaza u slučajevima zlostavljanja životinja itd.

Obuka je u početku bila fokusirana na kratak pregled vrsta zlostavljanja životinja i načina na koji švajcarsko tužilaštvo postupa u ovim slučajevima. Učesnici su imali priliku da elaboriraju dva ili tri tipična švajcarska slučaja zlostavljanja životinja i kako su švajcarske vlasti postupale u tim slučajevima.

U popodnevним časovima obuka je bila fokusirana na prezentaciju postupaka krivičnog gonjenja od strane policije i tužilaštva u Švajcarskoj i poređenje krivičnih postupaka na Kosovu.

Povodom ovog treninga razgovaralo se i o prikupljanju dokaza i drugim važnim aspektima iz švajcarske i kosovske perspektive, za koje su učesnici imali priliku da razmene iskustva i najbolje prakse u ovoj oblasti.

Korisnici ove obuke bili su: 6 sudija i 9 tužilaca, uglavnom na osnovnom nivou, kao i 2 policijska službenika i jedan veterinar.

Radionica: Veštine zastupanja na suđenju

Dana 23. i 24. maja 2022. godine, u saradnji sa Američkom ambasadom, koja je razrađena u okviru kontinuiranih obuka, realizovana je radionica „Veštine zastupanja u presuđivanju“. Svrha ove radionice bila je unapređenje znanja tužilaca o tehnikama zastupanja na suđenju i pravična primena u praksi u sudskim predmetima.

Prvog dana obrađeni su važni aspekti suđenja, odnosno teorija suđenja kao i pružanje efektne uvodne reči. U nastavku obrađeno je direktno i indirektno ispitivanje, upotreba dokaza u suđenju i davanje završne reči, kao i argumentaciji za odgovarajuću kaznu.

Drugog dana radionice učesnici su imali priliku da prouče i analiziraju praktične slučajeve i pripremu teme i strategije za suđen-

je. Svaki od učesnika je morao da da uvodnu reč o konkretnom slučaju, da demonstrira direktno i indirektno ispitivanje, kao i da da završnu reč i argumentuje za odgovarajuću kaznu.

Na ovoj radionici, međunarodni eksperti su se bavili svim pitanjima koja su pokrenuta u vezi sa suđenjem i zastupanjem na suđenju kroz objašnjenja i razlaganje (analizu) važećeg zakonodavstva u vezi sa odgovarajućim pitanjima.

Korisnici ove radionice bili su 17 tužilaca, uglavnom osnovnog nivoa, iz svih regiona Kosova, odnosno tužioci VIII generacije i neki od tužilaca VII generacije koji su završili početnu obuku na Akademiji Pravde.

Obuka: Pribavljanje izjave dece žrtava od strane veštaka - sesija II

Dana 25. do 26. maja 2022. godine, u okviru kontinuiranih obuka, realizovana je obuka na temu „Pribavljanje izjave dece žrtava od veštaka – sesija II“.

Cilj ove obuke je bio unapređenje znanja sudija i tužilaca kao i drugih relevantnih aktera u vezi sa forenzičkim intervjuom dece za pravilno sprovođenje postupka i obezbeđivanje zaštite dece žrtava nasilja ili krivičnih dela.

Obuka će se dva dana za redom baviti Zakonom o maloletničkom pravosuđu sa fokusom na koordinisanje rada Tužilaštva, Policije i drugih relevantnih organa, pružajući najbolje prakse forenzičkog intervjuja dece. Posebna pažnja je posvećena značaju forenzičkom in-

tervjuu, imajući u obzir osnovne principe i tehnike razgovora sa detetom žrtvom zločina kako bi se izbegla ponovna viktimizacija deteta i osiguralo njegova dobra bit.

Metodologija obuke zasnovana je na interaktivnim diskusijama, razrađujući različite slučajeve iz sudske prakse.

Korisnici ove obuke su 12 sudija i 7 tužilaca i 1 stručni saradnik koji su uglavnom došli sa osnovnog nivoa, departmana za maloletnike i opšteg departmana.

Obuka: Imovinska prava - Jurisprudencija Evropskog suda za ljudska prava

Dana 31. maja 2022. godine, u okviru tekuće obuke, održana je obuka na temu: Imovinska prava - Jurisprudencija Evropskog suda za ljudska prava.

Svrha ove obuke je bila unapređenje znanja sudija i tužilaca vezano za pravo o poštovanju imovine lica i mogućnost lišenja ovog prava iz razloga javnog interesa i pod uslovima predviđenim zakonom kao i opštim principima međunarodnog prava.

Tokom obuke, teme kao što su: Definicija prava na imovinu prema EKLJP i sudskoj praksi EKLJP; Obim prava na imovinu prema EKLJP i jurisprudenciji EKLJP; Posebna pravila (tri pravila) prava na imovinu prema EKLJP i jurisprudenciji EKLJP; Ograničenje prava na imovinu prema EKLJP i jurisprudenciji Evropskog suda za ljudska prava; Primena imovinskih prava između privatnih strana u skladu sa EKLJP i jurisprudencijom ESLJP; Osnovni pojmovi sadržani u članu 1. Protokola br. 1 EKLJP; Plaćanja za pristup službenim dokumentima, Uloga prava u poštovanju

imovine pojedinca; Uslovi za intervenciju u imovinskim pravima zbog razloga od javnog interesa; Standardi i kriterijumi za naknadu štete za lišenje imovine u kontekstu čl.1. Protokola br. 1 EKLJP i praksa ESLJP.

Na obuci je naglašeno da je pravo na imovinu pravo zagarantovano članom 1. Protokola 1. Evropske konvencije o ljudskim pravima, koji ljudima garantuje pravo na mirno uživanje svoje imovine. U nastavku je rečeno da se iz sadržaja teksta, ali posebno iz sudske prakse, ovim članom ne garantuje pravo sticanja imovine, pravo kupovine ili primanja imovine, već se samo štiti ono što je već stečeno.

Učesnici su imali priliku da razgovaraju o nekim slučajevima iz sudske prakse ESLJP, a kroz njih o razvrstavanju pojmova i kategorija sadržanih u članu 1. Protokola 1., kao i način tumačenja Evropskog suda za ljudska prava (ESLJP) u Strazburu.

Tokom ove obuke korišćene su kombinovane metode objašnjenja, uključujući teorijska i praktična objašnjenja.

Korisnici ove obuke bili su 35 sudija, od toga jedan iz Vrhovnog suda, petoro iz Posebne komore Vrhovnog suda Kosova kao i 29 ostalih sudija iz osnovnih sudova iz svih regiona Kosova.

Aktivnosti za sudsko i tužilačko administrativno osoblje

Obuka za stručne saradnike u slučajevima nasilja u porodici

Dana 05.05.2022.godine, u saradnji sa Američkom ambasadam, u okviru tekuće obuke, sprovedena je obuka za stručne saradnike sudova i tužilaštava na temu: "Nasilje u porodici".

Cilj ove obuke bio je unapređenje znanja administrativnog osoblja, odnosno stručnih saradnika i pravnih službenika sudova i tužilaštava u identifikovanju bitnih elemenata ovog krivičnog dela i pravilnoj primeni zakonskih odredbi koje se odnose na nasilje u porodici u dotičnim slučajevima.

Povodom ove obuke obrađen je koncept nasilja u porodici prema Krivičnom zakoniku Kosova, nasilje u porodici u smislu psihičkog nasilja i ekonomskog nasilja. Takođe je data perspektiva, odnosno praksa SAD u suočavanju sa stopama nasilja u porodici.

Obuka se uglavnom odvijala u obliku razgovora između učesnika i polaznika o iskustvima, dilemama i proceduralnim pitanjima, uvek na osnovu slučajeva iz prakse.

Učesnici su imali priliku da kroz praktične slučajeve analiziraju i tumače zakonske odredbe, dodatno razjašnjavajući opšte i specifične elemente koji čine krivično delo nasilja u porodici iz člana 248. KZK-a i otklanjajući sve dileme u pogledu oblika ispoljavanja, sudskog postupka i kažnjavanja počinilaca ovog krivičnog dela.

Na ovoj obuci su učestvovala 4 administrativna radnika iz sudova i 8 iz tužilaštava koji su došli iz redova stručnih saradnika, pravnih službenika i viših referenta, kao i 1 branilac žrtve.

Obuka: Osnovni modul za stručne saradnike i pravne službenike Opšti i posebni deo krivičnog prava

Od 10. do 13. maja 2022. godine, u saradnji sa UNDP-om, nastavljene su 3 obuke iz opšteg i posebnog dela krivičnog prava iz Osnovnog modula za stručnog saradnika i pravnog referenta za 1. grupu.

Od 25. do 27. maja 2022. godine održane su iste 3 sesije za Grupu II

Svrha ovih obuka bila je unapređenje znanja stručnih saradnika i pravnih službenika sudova i tužilaštava u vezi sa pravnim okvirom u krivičnoj oblasti i pravednom primenom u sudskoj praksi za meritorno rešavanje predmeta.

U prvoj sesiji za obe grupe obrađena su opšta načela u pogledu primene najpovoljnijeg zakona, ocene u vezi sa primenom najpovoljnijeg zakona, krivična dela, elementi krivičnog dela, način izvršenja, vreme i mesto izvršenja. U nastavku su obrađeni razlozi za isključenje nezakonitosti, kao što su neophodna zaštita, krajnja potreba, nasilje i zastrašivanje, delo manjeg značaja kao i krivična odgovornost. Sve ovo je ilustrovano praktičnim slučajevima za rešavanje problema koji su izazovni u datim slučajevima.

Posebna pažnja posvećena je i krivičnim delima protiv života i tela, ubistvu i teškom ubistvu, krivičnim delima protiv polnog integriteta kao što su silovanje i seksualno zlostavljanje. Za pojedina krivična dela razrađeni su i različiti slučajevi iz sudske prakse, što je omogućilo raspravu i tumačenje zakonskih odredbi za najzaslužnija rešenja pojedinih predmeta.

Grupa I- na prvoj sesiji učestvovalo je ukupno 35 učesnika. Od toga 15 stručnih saradni-

ka i pravnika iz sudova kao i 20 stručnih saradnika, viših službenika za stručnu saradnju kao i pripravnika iz tužilaštava iz svih regiona Kosova

Grupa II- na prvoj sesiji učestvovalo je ukupno 49 učesnika. Od toga 24 stručnih saradnika i pravnika iz sudova kao i 25 stručnih saradnika, viših službenika za stručnu saradnju kao i pripravnika iz tužilaštava iz svih regiona Kosova.

Na drugoj sesiji za obe grupe nastavilo se sa bavljenjem praktičnih aspekata saradnje u izvršenju krivičnog dela, izricanjem kazne za spajanje krivičnih dela, zatim praktičnim aspektima krivičnih dela protiv imovine, krivičnih dela protiv opojnih droga, protiv bezbednosti javnog saobraćaja i krivičnih dela oružja.

Učesnici su imali priliku interaktivne diskusije sa trenerima i da kroz praktične slučajeve otklone nejasnoće i izazovna pitanja prilikom postavljanja relevantnih slučajeva.

Grupa I- na drugoj sesiji učestvovalo je 37 učesnika. Od toga 15 stručnih saradnika i pravnih službenika iz sudova, kao i 22 stručna saradnika, viših službenika za stručnu saradnju, kao i drugih pravnih službenika tužilaštava iz svih regiona Kosova.

Grupa II- na drugoj sesiji učestvovalo je 50 učesnika. Od toga 25 stručnih saradnika, pravnih službenika, pravnih sekretara i sudija iz sudova, kao i 25 stručnih saradnika, viših službenika za stručnu saradnju, kao i drugih pravnih službenika tužilaštava iz svih regiona Kosova.

U okviru treće sesije za dve grupe nastavilo se sa objašnjenjima o značenju službenog lica, zloupotrebi službenog položaja ili ovlašćenja, sukobu interesa, proneverama i prevarama u službi, primanju i davanju mita, nezakonitom donošenju sudskih odluka i odavanju službene tajne.

U poslepodnevnim satima je nastavljeno sa važnim aspektima kaznene politike za krivična dela korupcije, upoznavajući ih sa Vodičem koji je nastao u implementaciji kaznene politike. U nastavku su obrađene i otežavajuće i olakšavajuće okolnosti za odmeravanje kazne, zabrana udvostručavanja okolnosti za odmeravanje kazne, kao i specifični faktori okolnosti u slučaju odmeravanja kazne.

Učesnici su i na ovoj sesiji imali priliku da izbegnu dileme ili čak nepreciznosti u rešavanju

ovakvih slučajeva kroz praktične slučajeve za svako pitanje koje je bilo predmet obrade.

Grupa I- na trećoj sesiji učestvovalo je 36 učesnika. Od toga 15 stručnih saradnika, pravnih službenika, šef kancelarije za vođenje predmeta iz suda i 21 stručni saradnik, viši službenici za stručnu saradnju kao i drugi pravni službenici tužilaštava iz svih regiona Kosova.

Grupa II- na trećoj sesiji učestvovalo je 48 učesnika. Od toga 23 stručna saradnika, pravni službenici kao i pravni sekretari iz suda i 25 stručnih saradnika, viši službenici za stručnu saradnju kao i ostali pravni službenici tužilaštava iz svih regiona Kosova.

Obuka o protokolu

Od 12. do 13. maja 2022. godine, u okviru tekuće obuke za administrativno osoblje sudova, održana je obuka na temu: "Protokol".

Svrha Obuke je bila da administrativno osoblje u sudovima i tužilaštvima, odnosno službenici za protokol ili službenici za komunikaciju sa javnošću, steknu osnovna i napredna znanja o protokolarnim pitanjima i primenjuju zakon u praksi tokom procesa rada.

Dva dana zaredom obrađeni su važni aspekti protokolarnih pravila, počevši od istorije protokola, međunarodnih i diplomatskih događaja, protokola i etike, protokola za prijem delegacija. Posebna pažnja posvećena je i protokolu službene odeće, informacijama o prijemu dele-

gacija, diplomatskim ceremonijama, akreditivima, pozivnicama, vrstama ispisa na dokumentima itd.

Celokupna obuka je sprovedena uz interaktivnost između trenera koji je istovremeno bio i šef protokola države i učesnika.

Korisnici obuke bili su: 19 administrativnih službenika sudova i tužilaštava, od toga 7 iz sudova i 12 iz tužilaštava. Učesnici su bili iz redova službenika za informisanje, portparola, pravnika, administratora i drugih članova administrativnog osoblja sudova i tužilaštava.

Aktivnosti za slobodna zanimanja

Obuka: Sudska praksa u radnim sporovima

Dana 5. maja 2022. godine, u saradnji sa GIZ-om, u okviru obuke za ostale pravne stručnjake, održana je obuka posvećena službenicima besplatne pravne pomoći na temu: ‘Sudska praksa u radnim sporovima’

Svrha ove obuke je bila da službenici besplatne pravne pomoći unaprede svoje znanje i povećaju svoje kapacitete da efikasno odgovore na zahteve građana u slučajevima radnih sporova i unaprede svoje usluge u skladu sa Zakonom o besplatnoj pravnoj pomoći i Zakonom o radu.

Obuka je usredsređena na teorijsku i praktičnu obradu Zakona o radu, pri čemu se posebna pažnja posvećuje pravnim osnovama u pogledu ugovora, njihovim vrstama, uzrocima prestanka

radnog odnosa, i postupcima pre prekida ugovora o radu od strane poslodavca.

Takođe, tokom ove obuke razgovaralo se o zaštiti prava zaposlenih u organima poslodavca i zaštiti zaposlenih u sudu i odlukama suda u slučajevima kada je ustanovljeno nezakonitost prekida ugovora o radu.

Prilikom ove obuke, učesnici su imali mogućnost interaktivne diskusije sa trenerima i razmenu iskustava, i istovremeno adresiranje praktičnih problema koji im se javljaju prilikom rešavanja predmeta iz radnih sporova u praksi.

Korisnici ove obuke bili su 17 službenika Agencije za besplatnu pravnu pomoć.

Obuka: Rodna ravnopravnost u imovinskim pitanjima zajedničke svojine

---

Dana 6. maja 2022. godine, u saradnji sa GIZ-om, u okviru obuke za ostale pravne stručnjake, održana je obuka posvećena službenicima besplatne pravne pomoći na temu: ‘Rodna ravnopravnost u imovinskim pitanjima zajedničke svojine’.

Svrha ove obuke je bila da službenici besplatne pravne pomoći unaprede svoje znanje i povećaju svoje kapacitete da efikasno odgovore na zahteve građana u ostvarivanju imovinskih prava i pravičnoj primeni zakona na snazi u pogledu rodne ravnopravnosti u imovinskim slučajevima.

Povodom ove obuke predstavljen je pojam suvlasništva i zajedničke svojine, prava i obaveze supružnika, pravo na deobu i gašenje susvojine,

zajednička svojina, zajednička svojina supružnika i deoba, zasebna imovina. supružnika su se obraćali. U nastavku, obuka je usmerena na objašnjenja vezana za obaveze supružnika u bračnoj zajednici, upravljanje zajedničkom imovinom kao i deobu zajedničke imovine supružnika.

česnici su imali priliku da kroz praktične slučajeve razbiju zakonske odredbe koje regulišu ovu oblast i steknu najbolju sudsku praksu u slučajevima podele zajedničke imovine.

Korisnici ove obuke bilo je 20 službenika Agencije za besplatnu pravnu pomoć iz svih regiona.

Obuka za branioce žrtava u slučajevima nasilja u porodici

Dana 31. maja 2022. godine, u saradnji sa GIZ-om, u okviru obuke za druge pravne stručnjake, održana je obuka posvećena braniocima žrtava na temu: "Nasilje u porodici".

Svrha ove obuke je bila da branioci žrtava unaprede svoje znanje i povećaju svoje kapacitete za efikasno reagovanje na slučajeve nasilja u porodici i da unaprede svoje usluge zaštite u skladu sa zakonskim okvirom na snazi.

Obuka je bila fokusirana na objašnjenja u vezi sa nasiljem u porodici i oblicima njegovog ispoljavanja, motivima i faktorima koji utiču na pojavu nasilja u porodici. U nastavku, obuka je bila usmerena na postupanje u slučajevima nasilja u porodici sa fokusom na podnošenje

zahteva za izdavanje naloga za zaštitu, naloga za zaštitu, zaštitnih mera, zaštite dece u slučajevima izdavanja naloga za zaštitu i naloga za hitnu zaštitu kao i žalbe i njenih efekata na postupke nasilja u porodici.

Povodom ove obuke, učesnici su imali priliku za interaktivnu diskusiju sa trenerima i razmenu iskustava i istovremeno rešavanje praktičnih problema koji im se javljaju tokom njihovog rada u praksi.

Korisnici ove obuke bili su: 11 branioca žrtava iz Kancelarije za zaštitu i pomoć žrtvama.

Aktivnosti obuke trenera

Obuka posredovanja za trenere

Dana 21. maja 2022. godine, u saradnji sa Ministarstvom pravde SAD i Federalnom službom za posredovanje i pomirenje (FMCS), uz podršku i finansiranje Kancelarije za

međunarodne narkotike i poslove provođenja zakona (INL) pri Ambasadi SAD, održana je 1. sednica sprovedena je Obuka trenera iz oblasti posredovanja.

Ova obuka je nastala kao rezultat dugog procesa zapošljavanja, započetog od 2021. godine, koji je završen u martu 2022. godine, u kom slučaju

je odabrano 15 medijatora koji će nastaviti obuku trenera.

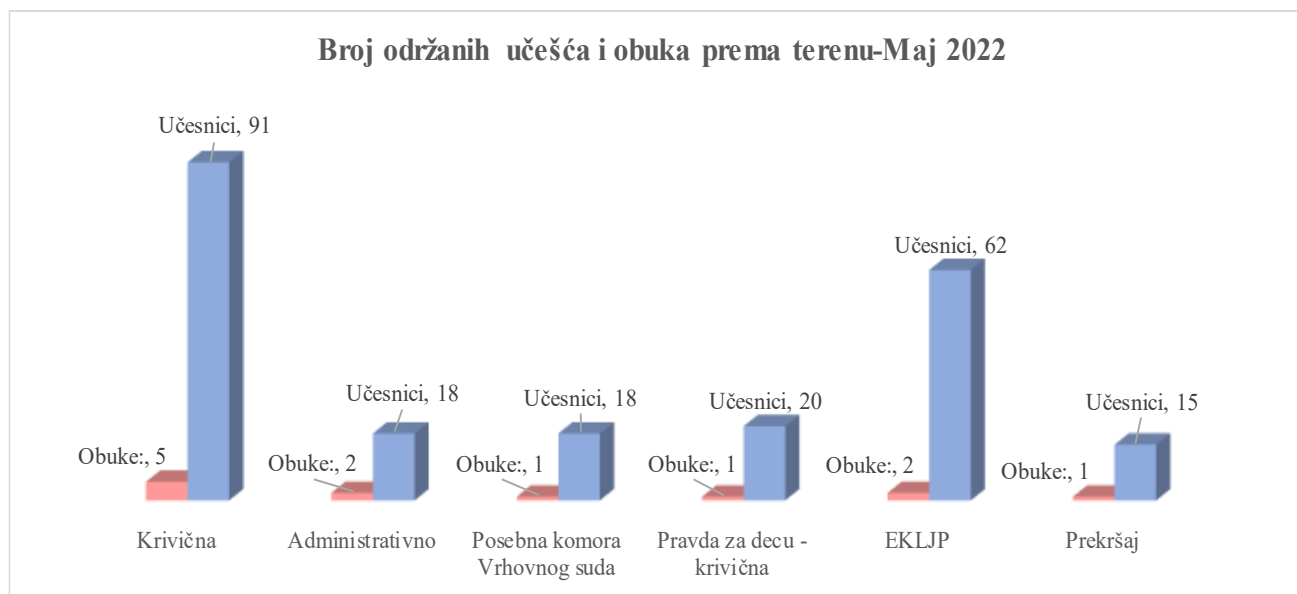
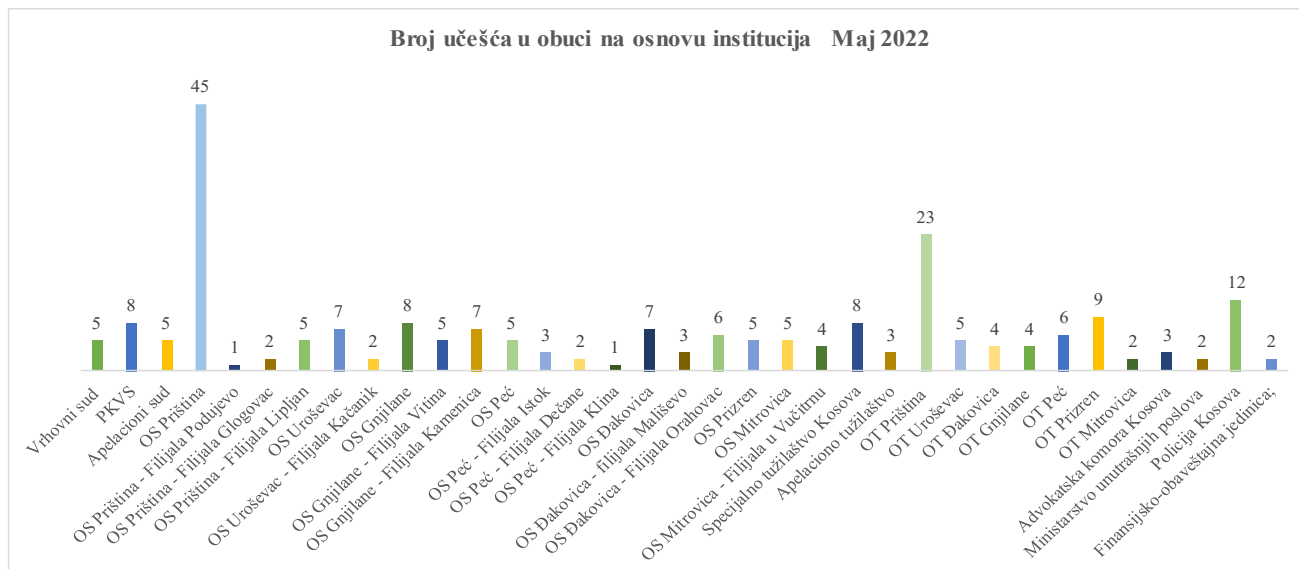
Tri uzastopna dana medijatori su imali priliku da razviju svoje kapacitete kao treneri zajedno sa FMCS timom iz Sjedinjenih Američkih Država, na čelu sa g. Peter Svanson, gđa. Emili Rife i g. Dejvid More.

Celokupna obuka je bila fokusirana na praktične slučajeve i simulacije, koje je unapred razvio tim za obuku, počevši od uloge medijatora, obraćanja emocijama stranaka, jezika medijatora, umetnosti postavljanja pitanja i tehnika medijacije za razvrstavanje slučajeva i mnogi drugi detalji koji igraju važnu ulogu u procesu posredovanja.

Korisnici treninga bili su: 19 učesnika koje je iz grupe potencijalnih trenera odabrao FMCS tim.

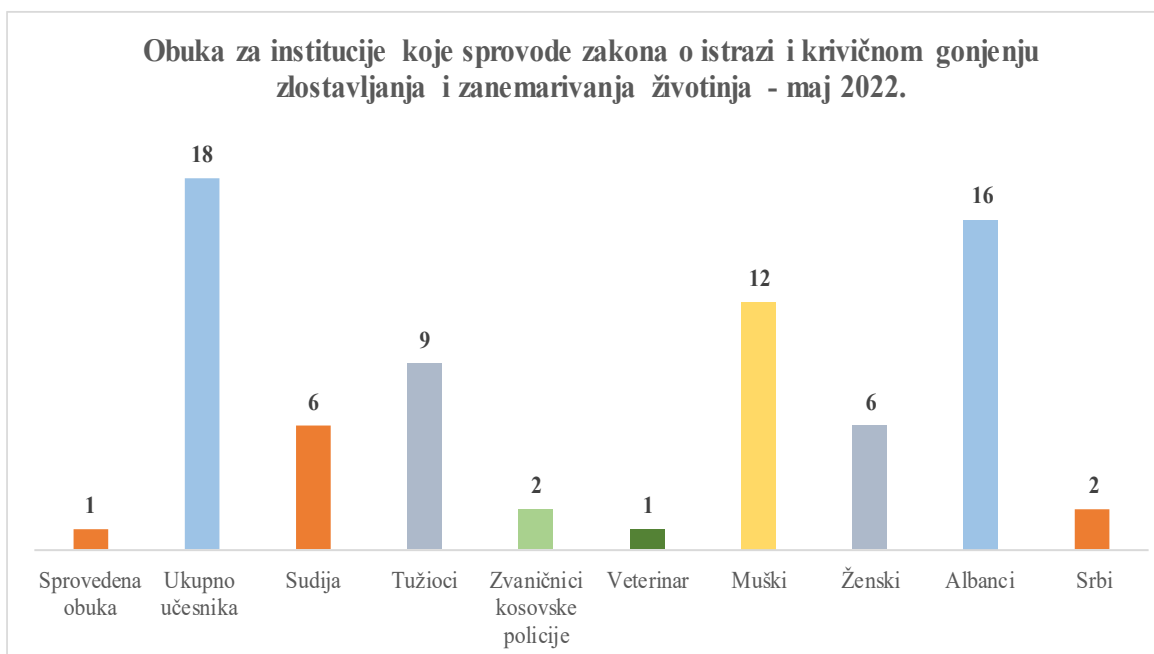
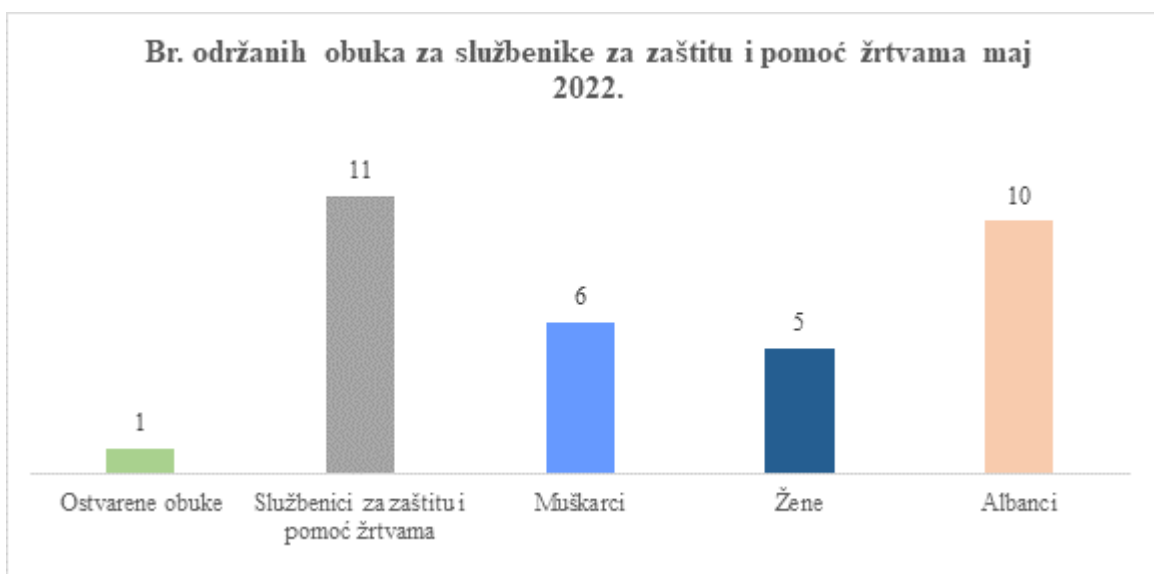
Prisustvo na treninzima na PTV predstavljeno kroz grafikone

Prisustvo na treninzima na PTV predstavljeno kroz grafikone

Prisustvo na treninzima na PTV predstavljeno kroz grafikone

Akademija Pravde

<https://ad.rks-gov.net>

infoad@rks-gov.net

Ul. "Muharrem Fejza"-Prishtinë

Tel:+383 38 200 18 660